VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA,

MARIBOR

DIPLOMSKO DELO

Uvajanje aplikativne podpore za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov in pojasnil k računovodskim izkazom na primeru poslovne banke XY

Kandidatka: Nada Ferlič

Študentka študija ob delu

Številka indeksa: 111190260002

Program: Ekonomist

Mentorica: dr. Vlasta Črčinovič Krofič

Maribor, junij 2011

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Nada Ferlič, z vpisno številko 11190260002, sem avtorica diplomske naloge z naslovom **Uvajanje aplikativne podpore za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov in pojasnil k računovodskim izkazom na primeru poslovne banke XY,** ki sem jo napisala pod mentorstvom dr. Vlaste Črčinovič Krofič.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predložena diplomska naloga izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli kot moje lastne – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah; UL št. 16/2007; (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia skladno z njenimi pravili;
- skladno z 32. členom ZASP dovoljujem VSŠ Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Maribor, Podpis študenta: Nada Ferlič

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem svoji mentorici, dr. Vlasti Črčinovič Krofič, ki me je z nasveti, s strokovno pomočjo in pozitivnimi besedami usmerjala ter spodbujala pri izdelavi diplomske naloge.

Hvala celotnemu kolektivu Višje strokovne šole Academia, ki se je trudil in nam pomagal, da smo študij pripeljali do konca.

Hvala lektorici Metki Gselman Sedak, ki je lektorirala moje diplomsko delo.

Za prevod povzetka se zahvaljujem Nataši Ziherl.

Zahvaljujem se sodelavkam in sodelavcu za vso potrpežljivost, podporo ter pomoč in vzpodbudo v času mojega študija. Posebna zahvala gre sodelavki Nataši Napast Ornik.

Iskrena hvala moji družini, še posebej hčerkama Katji in Bojani, ki sta mi ves čas študija stali ob strani in me vzpodbujali.

POVZETEK

V zadnjem desetletju se vse bolj kaže potreba po uskupinjevanju oziroma konsolidaciji računovodskih izkazov, tako z vidika zakonske regulative, še bolj pa zaradi potreb poslovodstva po informacijah o premoženjskem in finančnem stanju povezanih podjetij, ki jih potrebuje pri planiranju poslovanja in sprejemanju odločitev.

V diplomski nalogi so predstavljene prednosti uvedbe aplikativne podpore za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov z namenom, da se uporabnikom zagotovijo hitre in natančne informacije o poslovnem in finančnem položaju skupine. Skupina je prevelika in preobsežna, da bi lahko v prihodnosti zagotavljali pravočasne in natančne informacije brez aplikativne podpore.

Na osnovi teoretičnih in praktičnih spoznanj bomo podrobneje predstavili postopek vzpostavitve novega sistema priprave in uvoza podatkov v program, s pomočjo katerega bomo pripravljali konsolidirane računovodske izkaze.

V podjetju smo se odločili za uvedbo aplikativne podpore za izdelavo konsolidiranih računovodskih izkazov in pojasnil h konsolidiranim računovodskim izkazom in s tem sledili zahtevam regulatorja Banke Slovenije, zunanjega revizorja in zahtevam uprave oziroma nadzornega sveta s ciljem nadzora poslovanja. Z uvedbo aplikativne podpore so se poenostavili kompleksni procesi zbiranja podatkov, skrajšal se je čas priprave konsolidiranih računovodskih izkazov, natančno in podrobno se določili vsebina poročanja, omogočen je vpogled v poročila družb na analitičnem nivoju, boljša je preglednost in sledljivost pridobljenih podatkov, hiter je pretok informacij, učinkovitejše je spremljanje poslovanja družb v skupini, zmanjšana je možnost napak in omogočene so podlage za pripravo kvalitetnih analiz in poročil.

KLJUČNE BESEDE: konsolidirani računovodski izkazi, poročilo, uvedba aplikativne podpore, projekt, obvladujoče podjetje, odvisno podjetje, pridruženo podjetje.

SUMMARY

In last decade the need for consolidation of financial statements of associated companies is more and more present. This need comes out of regulatory demands and even more out of management's needs of knowing financial condition and position of associated companies, which they need for planning and decision making purposes.

This Diploma presents benefits of software for preparing consolidated financial statements so that users can be provided with timely and accurate information of financial position . The Group is to big that the Bank could be able to prepare timely and accurate information without proper software support.
On the basis of theoretical and practical acknowledgements we will present procedure of establishing new system of data preparation and data importing to the program in details.

On the basis of demands of the regulator, external auditor, demands of the supervisory board and the bank's board, the bank has decided to implement software support for preparation of consolidated financial statements and notes to these statements. With implementation of software support the bank has simplified complex processes of data gathering, preparation time of financial statements has shorten, scope of reporting is now determined accurately and in great details, reports of included companies can be seen on analytical levels, transparency and traceability of data is better, information flow is faster, control of Group companies operations is more efficient, possibility of data errors is lower, and data provided now enables preparation of quality analyses.

Key words: consolidated financial statements, report, implementation of software support , project, controlling company, subsidiary, associated company.

KAZALO

1 UVOD 8

1.1 Opredelitev obravnavane zadeve 9

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve diplomskega dela 11

1.3 Predpostavke in omejitve *12*

1.4 Predvidene metode raziskovanja *12*

2 USKUPINJANJE ALI KONSOLIDACIJA 14

2.1 Opredelitev in namen konsolidacije 14

2.2 Zakonska določila 16

3 IZVEDBA KONSOLIDACIJE S POMOČJO APLIKATIVNE PODPORE 18

3.1 Faze procesa priprave KRI 19

4 FAZE IN NALOGE 31

4.1 Definicija vseh nalog za realizacijo projekta 35

5 TERMINSKI PLAN 37

6 STROŠKI PROJEKTA 38

6*.1 Opredelitev direktnih stroškov* 38

6.2 Opredelitev indirektnih stroškov 39

7 UČINKI PROJEKTA 40

7.1 Neposredni učinki projekta 40

7.2 Posredni učinki projekta 40

8 ANALIZA PROJEKTA 41

8.1 Priprava konsolidiranih izkazov pred aplikativno podporo 41

8.2 Priprava konsolidiranih izkazov s pomočjo aplikativne podpore *42*

9 ZAKLJUČEK 44

10 UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI 46

KAZALO SLIK

SLIKA 1: SHEMA ORGANIZACIJSKE STRUKTURE BANKE XY 9
SLIKA 2: DATOTEKA KONTNEGA PLANA V TXT OBLIKI 20
SLIKA 3: DATOTEKA BRUTO BILANCE V TXT OBLIKI 21
SLIKA 4: IZPIS IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA ZA ODVISNO DRUŽBO C ZA MESEC/LETO V EUR 24
SLIKA 5: IZPIS IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA ODVISNO DRUŽBO D ZA MESEC/LETO V EUR 24
SLIKA 6: IZPIS KONSOLIDIRANEGA IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA ZA SKUPINO ZA MESEC/LETO V EUR 29
SLIKA 7: IZPIS KONSOLIDIRANEGA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA SKUPINO ZA MESEC/LETO V EUR 30

KAZALO TABEL

TABELA 1: TERMINSKI PLAN FAZ IN NALOG PROJEKTA 37
TABELA 2: TABELA DIREKTNIH STROŠKOV 38
TABELA 3: TABELA INDIREKTNIH STROŠKOV 39

1 UVOD

Sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov (v nadaljevanju KRI) je v številnih državah predpisano z zakoni ali računovodskimi standardi, da bi se zagotovile informacije zunanjim uporabnikom.

Kljub temu, da je teoretični koncept konsolidiranja precej enostaven, zahteva v praksi veliko dela in časa ter zato tudi veliko stroškov.

Zaradi velikih stroškov, povezanih s konsolidiranjem, si je treba prizadevati, da niso rezultat le računovodskih izkazov skupine (odslej RI), temveč tudi, da dobi poslovodstvo obvladujočega podjetja pomembne informacije za načrtovanje poslovanja in sprejemanje odločitev (Vrankar, 1995, 13).

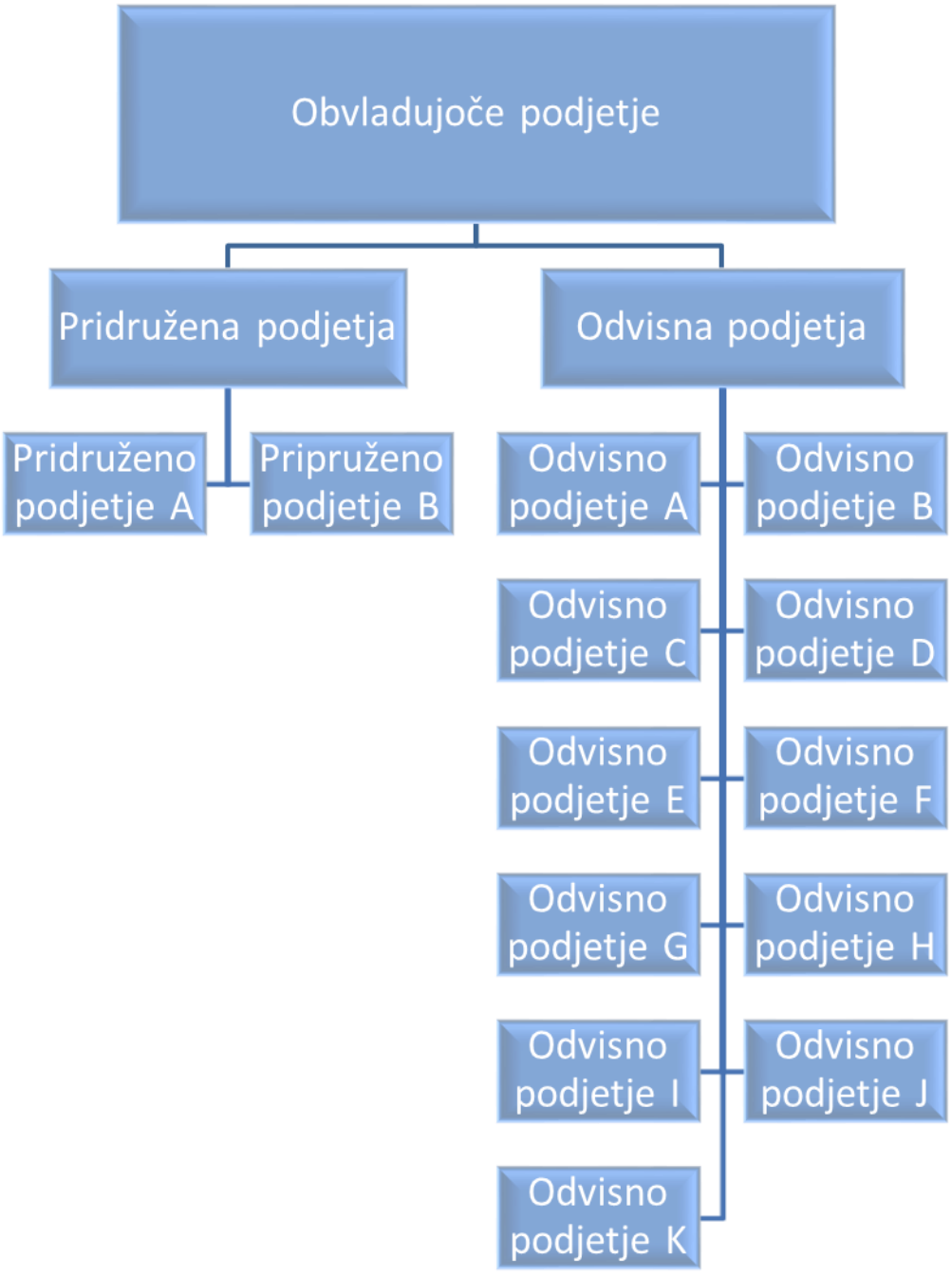
Zaradi procesa utrjevanja obvladujoče banke XY z združevanjem posameznih podjetij v ekonomsko celoto pod nadzorom banke in s tem širitve skupine se je pokazala potreba po zbranem zapisu vseh potrebnih postopkov, načel usmeritev in inštrumentov, ki vplivajo na to, da se v presečnih obdobjih pridobijo finančni podatki, ki razkrivajo poslovanje skupine.

Obdobja, v katerih je potrebno zagotoviti te podatke, so vedno krajša oz. pogostejša, zato je banka kot obvladujoča družba pristopila k uvedbi aplikativne podpore na področju priprave KRI in pojasnil k postavkam računovodskih izkazov. Le-ta bo omogočila:

- hitrejšo pripravo KRI,
- kvalitetnejše podatke od odvisnih družb,
- hitrejše pridobivanje pomembnih informacij za načrtovanje poslovanja in sprejemanje odločitev.

1.1 Opredelitev obravnavane zadeve

Smo obvladujoča banka v skupini, ki vključuje enajst odvisnih družb ter dve pridruženi družbi.

Slika 1: Shema organizacijske strukture banke XY
Vir: Lastna izvedba

V prihodnosti nameravamo še povečati lastniške deleže v odvisnih družbah. Potreba po konsolidiranju izhaja iz zahtev regulatorja Banke Slovenije, zunanjega revizorja in iz zahtev uprave banke oziroma nadzornega sveta s ciljem nadzora poslovanja. Nadzor poslovanja vršimo preko sistema poročanja, ki mora omogočati kvalitetne in pravočasne informacije o poslovanju skupine.

KRI prikazujejo premoženjsko in finančno stanje ter poslovno uspešnost skupine podjetij, kot bi šlo za eno podjetje. Zaradi možnosti vplivanja na poslovanje podjetij v skupini lahko edino KRI, v katerih so ti vplivi izločeni, resnično in pošteno prikazujejo premoženjsko in finančno stanje ter poslovno uspešnost skupine. Če želijo lastniki, upniki, zaposleni, investitorji in druga zainteresirana javnost dobiti vpogled v resnično in pošteno premoženjsko in finančno stanje ter poslovni izid skupine, morajo uporabiti konsolidirane računovodske izkaze in ne računovodske izkaze obvladujoče banke. Sestavljanje KRI je urejeno z Zakonom o gospodarskih družbah, s slovenskimi računovodskimi standardi ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Ugotavljamo, da je izdelava konsolidiranih računovodskih izkazov zahteven, kompleksen in obsežen postopek, ki mora biti aplikativno podprt. Z implementiranjem projekta bo to doseženo za izkaz finančnega položaja in izkaz poslovnega izida.

V diplomski nalogi je obravnavana ugotovitev strokovnih služb banke in posameznih družb v skupini, da je potrebno natančno in podrobno potrditi vsebine, ki so predmet konsolidacijskih postopkov; da je potrebno izboljšati pretok informacij in da bo potrebno dosledno upoštevati enotne računovodske usmeritve. Vzpostaviti bo potrebno takšen sistem poročanja in nadzora nad poročanjem, da se bodo spoštovali tako predpisani kot tudi dogovorjeni roki poročanja in da se bodo vse spremembe v metodologijah in računovodskih usmeritvah implementirale pravočasno.

Obstoječ način priprave konsolidiranih računovodskih izkazov in pojasnil k računovodskim izkazom zahteva potrebe po številnih in dolgotrajnih ročnih kontrolah podatkov in dodatnem usklajevanju.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve diplomskega dela

Namen diplomske naloge je predstaviti prednosti uvedbe aplikativne podpore za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov z namenom, da se uporabnikom zagotovijo hitre in natančne informacije o poslovnem in finančnem položaju skupine. Skupina je prevelika in preobsežna, da bi lahko v prihodnosti zagotavljali pravočasne in natančne informacije brez aplikativne podpore. Na osnovi teoretičnih in praktičnih spoznanj bomo podrobneje predstavili postopek vzpostavitve novega sistema priprave in uvoza podatkov v program, s pomočjo katerega bomo pripravljali KRI.

Cilj diplomske naloge je predstaviti nov način pridobivanja podatkov za pripravo KRI in pojasnil h KRI s pomočjo nove aplikativne podpore za spremljanje poslovanja skupine in procesa konsolidacije ter predstaviti sistem in postopke, ki bodo omogočali nemoteno pripravo vseh podatkov in informacij, ki so pomembni za nadzor na konsolidirani podlagi oziroma za nadzor bančne skupine.

Osnovne trditve diplomskega dela so, da bo uvedba aplikativne podpore za izdelavo KRI in pojasnil h KRI:

- poenostavila kompleksne procese zbiranja podatkov;
- skrajšala čas priprave konsolidiranih računovodskih izkazov;
- natančno in podrobno določila vsebine poročanja;
- omogočila vpogled v poročila družb na analitičnem nivoju;
- omogočila boljšo preglednost in sledljivost pridobljenih podatkov;
- omogočila hiter pretok informacij;
- omogočila učinkovitejše spremljanje poslovanja družb v skupini;
- zmanjšala možnost napak in
- omogočila podlage za pripravo kvalitetnih analiz in poročil.

1.3 Predpostavke in omejitve

Pri izvedbi projekta sodelujejo informatiki, tehnologi in sodelavci iz sektorja računovodstva in kontrolinga.
V diplomski nalogi z gotovostjo predpostavljamo, da bo izvedba projekta zahtevala od ljudi, ki so vključeni v projekt, da opravijo ob svojem rednem delu še vse projektne naloge. Projekt je zastavljen tako, da vključuje ljudi iz določenih področij, ki se tudi pri rednem delu srečujejo s pripravo konsolidiranih poročil. Zato obstaja možnost omejitve resursov, saj kljub načrtovanju ne moremo vnaprej predvideti vseh rednih, izrednih in dodatnih nalog tako pri rednem delu kakor tudi pri projektnem delu.

Predpostavljamo lahko, da se bodo ljudje, ki so vključeni v projekt, potrudili, da svoje projektne naloge čimprej opravijo. Vsem je namreč v interesu, da se projekt zaključi v predvidenem roku in da se vzpostavi aplikativna podpora za poročanje.

Predpostavljamo tudi, da bodo določene projektne naloge morda zahtevale več časa za izvedbo, kot smo predvideli v projektnem planu. Prav tako se lahko morda pokažejo nove aktivnosti, ki jih nismo predvideli. Pomembno je, da se pri izvedbi nalog omejimo in ne ogrožamo zastavljenih rokov dokončanja projekta.

Omejitve:
Diplomska naloga temelji na zaupnih podatkih, zato imenujem banko z nazivom banka XY. Na podlagi zakona o varstvu osebnih podatkov in zakona o bankah bomo navajali le podatke, ki jih banka sama objavlja v javnosti.

1.4 Predvidene metode raziskovanja

Za izdelavo teoretičnega dela diplomske naloge bomo uporabili deskriptivni pristop, ki daje prednost opisu ali deskripciji nekega pojava ali procesa. V okviru deskriptivnega pristopa bomo uporabili metodo kompilacije, ki je opredeljena kot postopek povzemanja spoznanj, stališč in sklepov drugih avtorjev.

Opisali bomo dejstva o konsolidiranih izkazih na splošno ter predstavili glavne značilnosti priprave KRI v podjetju XY. Z metodo kompilacije bomo iz literature pridobivali trditve, opise in definicije.

Za izdelavo praktičnega dela diplomske naloge bomo uporabili metodi opazovanja in spraševanja, pri katerih bomo natančno opredelili, kaj bomo opazovali in spraševali, potek bo sistematičen, podatki pa preverljivi. Uporabili bomo tudi metodo analize dokumentov in statistično metodo analize in sinteze zbiranja ter obdelave podatkov.

2 USKUPINJANJE ALI KONSOLIDACIJA

2.1 Opredelitev in namen konsolidacije

V Sloveniji so bile leta 1993 v računovodstvu uvedene številne novosti. Ena izmed njih je tudi pripravljanje KRI.

KRI prikazujejo premoženjski in finančni položaj skupine podjetij, ki so med seboj povezana tako, kot da bi sestavljala eno podjetje (Vrankar, 1995, 11).

KRI lahko poenostavljeno opredelimo kot skupek RI posameznih, med seboj povezanih podjetij, ki prikazujejo premoženjsko in finančno stanje ter poslovni izid, kot da bi šlo za eno samo podjetje. Ta prikaz se doseže z ustreznimi konsolidacijskimi popravki. Ti niso zabeleženi v knjigah obvladujočega podjetja ali povezanih podjetij, so pa potrebni, da se izločijo stanja sredstev in obveznosti ter poslovni dogodki med člani skupine in da se odstrani dvojno izkazovanje (Vrankar, 1995, 13).

Če želijo lastniki, upniki, zaposleni, investitorji in druga zainteresirana javnost dobiti vpogled v resnično in pošteno premoženjsko in finančno stanje ter poslovni izid skupine, morajo uporabiti KRI, ne RI obvladujočega podjetja.

Banka XY je obvladujoča družba v skupini in v skladu z MSRP mora pripraviti konsolidirane računovodske izkaze.

Za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov je odgovoren sektor računovodstva, kjer se KRI pripravljajo najmanj četrtletno, lahko tudi pogosteje. V postopkih uskupinjevanja računovodskih podatkov se izhaja iz predpostavke obravnavanja skupine kot enotne družbe, ki zahteva, da se:

- vsi prihodki in odhodki med družbami v skupini med seboj obračunajo in izločijo;
- vse terjatve in obveznosti med družbami v skupini med seboj obračunajo in izločijo.

S tem se doseže, da uskupinjeni računovodski izkazi izkazujejo le poslovanje z osebami izven skupine.

Izvedba konsolidacije oziroma uskupinjevanja se izvede s pomočjo aplikacije Konsolidacija. Predpogoj, da lahko odvisne družbe in obvladujoča banka pripravijo pravilne, točne in popolne podatke (datoteke) na presečni dan, so vsebinsko pravilni in časovno pravočasno evidentirani poslovni dogodki. Za pravočasno evidentiranje morajo biti odvisnim družbam s strani organizacijskih enot obvladujoče banke pravočasno posredovani vsi potrebni podatki.

Odločilen dejavnik pri določanju metode konsolidiranja je kriterij vpliva (kontrole), ki ga obvladujoča družba vrši nad povezano družbo« (Zakon o bančništvu (297. člen) in IKS št. 1-2/10).

V uporabi sta:

- metoda popolnega konsolidiranja

  Ta metoda se uporablja za vključevanje odvisnih družb v konsolidirane računovodske izkaze. Vključitev se opravi skladno s teorijo enotne družbe, kar pomeni, da v konsolidirane računovodske izkaze zajamemo vsa sredstva in obveznosti ter prihodke in odhodke obvladujoče banke in odvisnih družb. Postopkom združevanja posamičnih računovodskih izkazov sledijo konsolidacijski postopki.

- sorazmerna metoda konsolidiranja

  To pomeni, da se v skupino zajamejo vsa sredstva in obveznosti ter prihodki in odhodki v deležu, ki je enak deležu obvladujoče družbe v kapitalu skupaj obvladovane družbe. Sicer pa se postopki konsolidiranja ob uporabi metode sorazmernega konsolidiranja ne razlikujejo od postopkov, uporabljenih pri metodi popolnega konsolidiranja.

2.2 Zakonska določila

Zakonsko podlago uskupinjanju in pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov predstavljajo naslednji zakonski in interni akti:

Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1) določa v 56. členu:

- Družba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je nadrejena eni ali več družbam s sedežem v Republiki Sloveniji ali zunaj nje (podrejene družbe), mora pripraviti tudi konsolidirano letno poročilo, če je nadrejena družba ali ena od podrejenih družb organizirana kot kapitalska družba, kot dvojna družba ali kot druga istovrstna pravnoorganizacijska oblika po pravu države sedeža družbe.

- Konsolidirano letno poročilo mora izkazovati resničen in pošten prikaz finančnega položaja, poslovnega izida, denarnih tokov in gibanja kapitala vseh družb, ki so vključene v konsolidacijo kot celote. Za vsako družbo, vključeno v konsolidacijo, je treba v prilogi h konsolidiranim izkazom navesti, na podlagi katerih pogojev iz drugega odstavka tega člena je posamezna družba vključena v konsolidacijo.

- Konsolidirano letno poročilo je sestavljeno iz konsolidiranega računovodskega poročila in konsolidiranega poslovnega poročila skupine družb, vključenih v konsolidacijo. Konsolidirano računovodsko poročilo je sestavljeno iz konsolidirane bilance stanja, konsolidiranega izkaza poslovnega izida, konsolidiranega izkaza denarnih tokov in konsolidiranega izkaza gibanja kapitala ter priloge h konsolidiranim izkazom. Ti sestavni deli konsolidiranega računovodskega poročila sestavljajo celoto. Za obliko, vsebino, obveznost zagotavljanja sestave in objave ter sprejetje konsolidiranega letnega poročila se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o letnem poročilu.

- Sklep o nadzoru bank in hranilnic na konsolidirani podlagi 7. člen .
  Banka iz konsolidacije izključi posamezno finančno institucijo, družbo za pomožne storitve ali družbo za upravljanje, ki je podrejena banki ali finančnemu

holdingu oziroma ima banka ali finančni holding v njej udeležbo, če za to pridobi dovoljenje Banke Slovenije (Ur. l. RS št. 135/2006, 15280).

Zakon o bančništvu

V Sloveniji je konsolidirani nadzor dobil zakonsko podlago z zakonom o bančništvu leta 1999. Bančno skupino sestavljajo banke, finančni holdingi in druge finančne organizacije (mednje po zakonu o bančništvu štejejo tudi zavarovalnice) ter družbe za pomožne bančne storitve.

Zakon o bančništvu pooblašča Banko Slovenije za opravljanje nadzora nad bankami v skupini in hkrati daje Banki Slovenije kot pristojnemu nadzornemu organu pooblastilo, da predpiše podrobnejši način ter obseg konsolidacije (Ur. l. RS št. 131/2006, 15340).

Zakon in sklep o nadzoru bank in hranilnic, na konsolidirani osnovi sprejeta na podlagi 99. in 102. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 7/1999, 521) ter 20. člena zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 1/1991, 52), izdaja Svet Banke Slovenije, opredeljujeta pristojnosti in dolžnosti nadrejene banke v skupini, kar zadeva pripravo konsolidiranih poročil, obveščanje Banke Slovenije, ustreznega upravljanja tveganj na ravni skupine in organiziranja notranjega nadzora. Prav tako je podrejenim osebam v skupini in morebitnim holdingom na vrhu skupine naložena obveznost posredovanja potrebnih podatkov in informacij nadrejeni banki in Banki Slovenije za namen konsolidacije.

MSRP – to so mednarodni standardi računovodskega poročanja, ki jih razvija in sprejema Odbor za mednarodne računovodske standarde (International Accaouning Standards Board – IASB).

S sestavljanjem KRI so povezani tile standardi:

- MSR 27 – skupinski in posamični RI,
- MSR 28 – naložbe v pridružena podjetja,
- MSR 31 – naložbe v skupne podvige,
- MSR 3 – Poslovne združitve (IKS, 2010).

3 IZVEDBA KONSOLIDACIJE S POMOČJO APLIKATIVNE PODPORE

Aplikacija za pripravo skupinskih računovodskih izkazov deluje na podlagi 4-mestnih sintetičnih kontov. Obvladujoča banka in odvisne družbe na presečne datume pripravijo dve datoteki, in sicer bruto bilanco in kontni plan, ki jih odgovorna oseba v banki prevzame v aplikacijo (Interna navodila za pripravo računovodskih izkazov skupine banke XY in Interna navodila za uporabo aplikacije konsolidacija).

Na osnovi prevajalne tabele kontnega plana za vsako odvisno družbo se v aplikacijo prevzeta bruto bilanca odvisne družbe prevede na kontni plan obvladujoče banke. S tem zagotovimo enako izhodišče za vse udeležence konsolidiranja.

Za avtomatsko izločanje medsebojnih razmerij in za zagotavljanje pregleda nad transakcijami ter za lažje iskanje morebitnih neskladij je vsem kontom v aplikaciji dodana šifra družbe (podkonto). Vsi poslovni dogodki so vidni na kontu odvisne družbe in hkrati tudi na ustreznem (uparitvenem) kontu obvladujoče banke. To omogoča hitrejši proces pri odpravi napak, boljši pregled uskupinjevanja in izločanja medsebojnih razmerij.

V aplikaciji se pripravita posamični izkaz finančnega položaja in izkaz poslovnega izida za vsako odvisno družbo in obvladujočo banko ter skupinska izkaza finančnega položaja in poslovnega izida.

Na osnovi tega so zagotovljena tista pojasnila k računovodskim izkazom, ki so razvidna na osnovi 4-mestne sintetike. Pojasnila so pripravljena posamično (za vsako odvisno družbo in obvladujočo banko) in za skupino.

3.1 Faze procesa priprave KRI

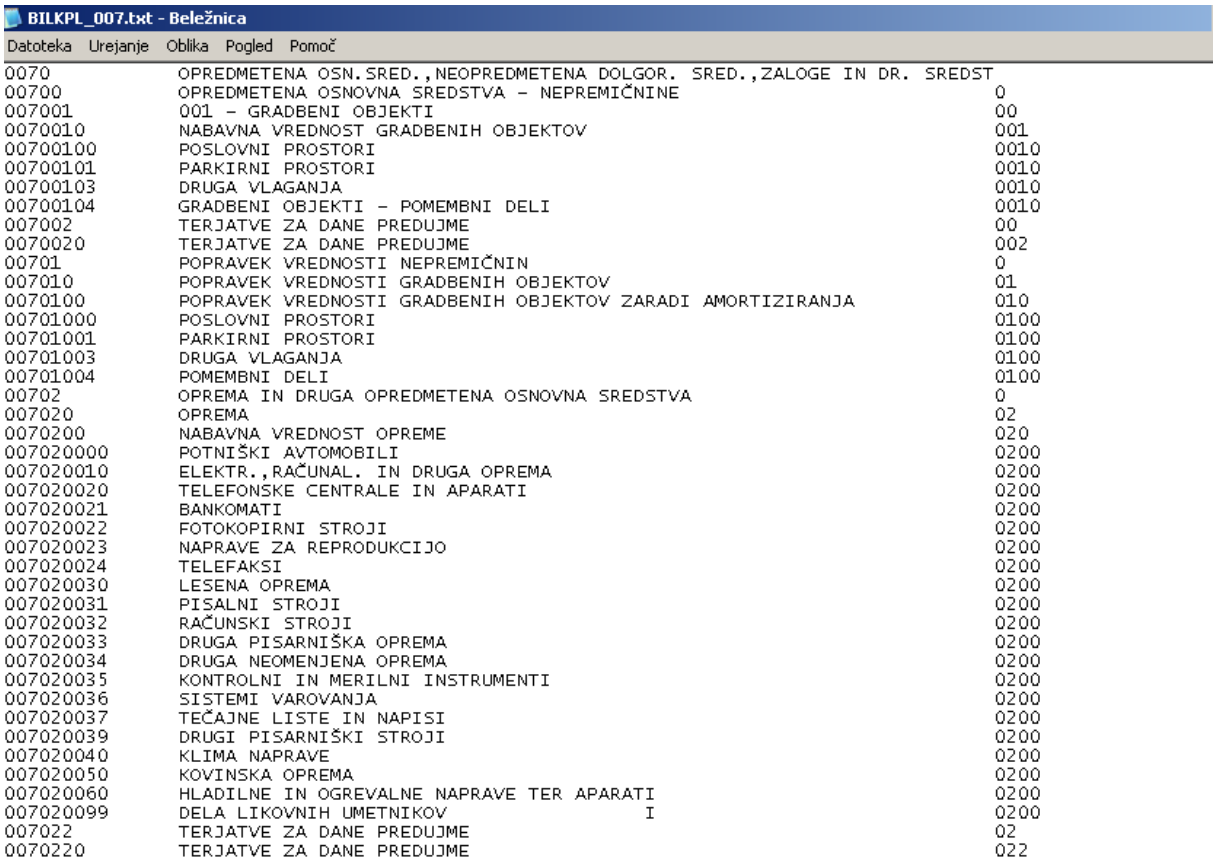
Proces priprave skupinskih računovodskih izkazov s pomočjo aplikativne podpore je sestavljen iz naslednjih faz:

Uskladitev podatkov med organizacijskimi enotami banke in odvisnimi družbami

Predpogoj, da lahko odvisna podjetja in obvladujoča banka pripravijo pravilne, točne in popolne podatke (datoteke) na presečni dan, so vsebinsko pravilni in časovno pravočasno evidentirani poslovni dogodki. Za pravočasno evidentiranje morajo biti s strani organizacijskih enot obvladujoče banke pravočasno posredovani vsi potrebni podatki odvisnim družbam (obračuni obresti, provizij ...). Terjatve in obveznosti ter prihodki in odhodki do družb v skupini morajo biti izkazani posebej do vsake družbe in na ustreznih kontih. Znesek določene terjatve družbe B do družbe A mora ustrezati znesku enake obveznosti družbe A do družbe B.

Prejem datotek kontnega plana in bruto bilance obvladujoče banke in odvisnih družb v SRAČ

Sektor informatike banke in informatiki odvisnih družb morajo mesečno pripraviti datoteko kontnega plana in datoteko bruto bilance v predpisani strukturi za določeno obdobje v obliki računalniških datotek. Gre za tekstovne datoteke, ki so označene s končnico txt (glej sliko 2,3).

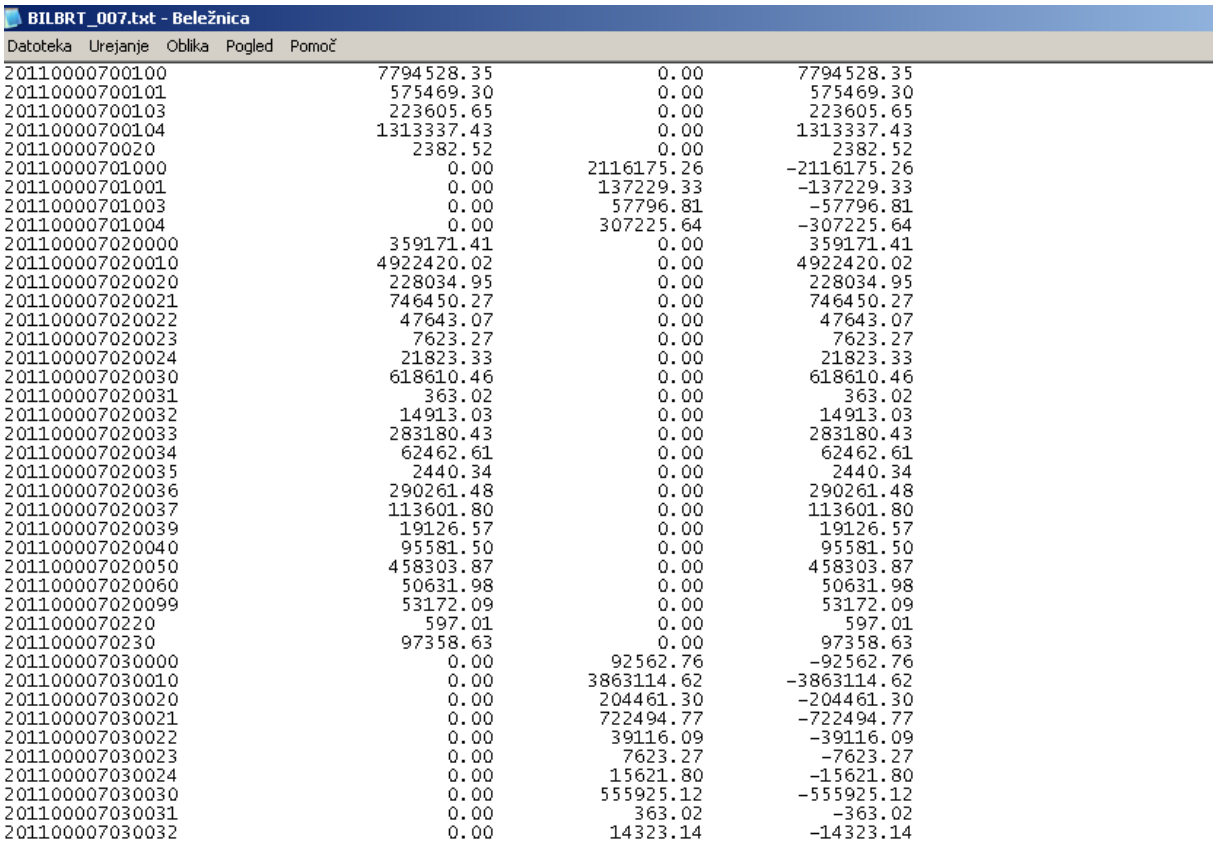
BILKPL_007.txt - Beležnica

Datoteka Urejanje Oblika Pogled Pomoč

0070	OPREDMETENA OSN.SRED.,NEOPREDMETENA DOLGOR. SRED.,ZALOGE IN DR. SREDST	
00700	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA - NEPREMIČNINE	0
007001	001 - GRADBENI OBJEKTI	00
0070010	NABAVNA VREDNOST GRADBENIH OBJEKTOV	001
00700100	POSLOVNI PROSTORI	0010
00700101	PARKIRNI PROSTORI	0010
00700103	DRUGA VLAGANJA	0010
00700104	GRADBENI OBJEKTI - POMEMBNI DELI	0010
007002	TERJATVE ZA DANE PREDUJME	00
0070020	TERJATVE ZA DANE PREDUJME	002
00701	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	0
007010	POPRAVEK VREDNOSTI GRADBENIH OBJEKTOV	01
0070100	POPRAVEK VREDNOSTI GRADBENIH OBJEKTOV ZARADI AMORTIZIRANJA	010
00701000	POSLOVNI PROSTORI	0100
00701001	PARKIRNI PROSTORI	0100
00701003	DRUGA VLAGANJA	0100
00701004	POMEMBNI DELI	0100
00702	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	0
007020	OPREMA	02
0070200	NABAVNA VREDNOST OPREME	020
007020000	POTNIŠKI AVTOMOBILI	0200
007020010	ELEKTR.,RAČUNAL. IN DRUGA OPREMA	0200
007020020	TELEFONSKE CENTRALE IN APARATI	0200
007020021	BANKOMATI	0200
007020022	FOTOKOPIRNI STROJI	0200
007020023	NAPRAVE ZA REPRODUKCIJO	0200
007020024	TELEFAKSI	0200
007020030	LESENA OPREMA	0200
007020031	PISALNI STROJI	0200
007020032	RAČUNSKI STROJI	0200
007020033	DRUGA PISARNIŠKA OPREMA	0200
007020034	DRUGA NEOMENJENA OPREMA	0200
007020035	KONTROLNI IN MERILNI INSTRUMENTI	0200
007020036	SISTEMI VAROVANJA	0200
007020037	TEČAJNE LISTE IN NAPISI	0200
007020039	DRUGI PISARNIŠKI STROJI	0200
007020040	KLIMA NAPRAVE	0200
007020050	KOVINSKA OPREMA	0200
007020060	HLADILNE IN OGREVALNE NAPRAVE TER APARATI	0200
007020099	DELA LIKOVNIH UMETNIKOV I	0200
007022	TERJATVE ZA DANE PREDUJME	02
0070220	TERJATVE ZA DANE PREDUJME	022

Slika 2: Datoteka kontnega plana v txt obliki

Vir: Aplikacija konsolidacija

BILBRT_007.txt - Beležnica

Datoteka Urejanje Oblika Pogled Pomoč

20110000700100	7794528.35	0.00	7794528.35
20110000700101	575469.30	0.00	575469.30
20110000700103	223605.65	0.00	223605.65
20110000700104	1313337.43	0.00	1313337.43
2011000070020	2382.52	0.00	2382.52
20110000701000	0.00	2116175.26	-2116175.26
20110000701001	0.00	137229.33	-137229.33
20110000701003	0.00	57796.81	-57796.81
20110000701004	0.00	307225.64	-307225.64
201100007020000	359171.41	0.00	359171.41
201100007020010	4922420.02	0.00	4922420.02
201100007020020	228034.95	0.00	228034.95
201100007020021	746450.27	0.00	746450.27
201100007020022	47643.07	0.00	47643.07
201100007020023	7623.27	0.00	7623.27
201100007020024	21823.33	0.00	21823.33
201100007020030	618610.46	0.00	618610.46
201100007020031	363.02	0.00	363.02
201100007020032	14913.03	0.00	14913.03
201100007020033	283180.43	0.00	283180.43
201100007020034	62462.61	0.00	62462.61
201100007020035	2440.34	0.00	2440.34
201100007020036	290261.48	0.00	290261.48
201100007020037	113601.80	0.00	113601.80
201100007020039	19126.57	0.00	19126.57
201100007020040	95581.50	0.00	95581.50
201100007020050	458303.87	0.00	458303.87
201100007020060	50631.98	0.00	50631.98
201100007020099	53172.09	0.00	53172.09
2011000070220	597.01	0.00	597.01
2011000070230	97358.63	0.00	97358.63
201100007030000	0.00	92562.76	-92562.76
201100007030010	0.00	3863114.62	-3863114.62
201100007030020	0.00	204461.30	-204461.30
201100007030021	0.00	722494.77	-722494.77
201100007030022	0.00	39116.09	-39116.09
201100007030023	0.00	7623.27	-7623.27
201100007030024	0.00	15621.80	-15621.80
201100007030030	0.00	555925.12	-555925.12
201100007030031	0.00	363.02	-363.02
201100007030032	0.00	14323.14	-14323.14

Slika 3: Datoteka bruto bilance v txt obliki
Vir: Aplikacija konsolidacija

V datoteko bruto bilance obvladujoča banka vključi:

- podatke iz glavne knjige (oslabitve, tečajne razlike);
- podatke iz analitičnih knjigovodstev (terjatve in obveznosti);
- podatke prihodkov/odhodkov, ki jih »nabere« posredno, tj. s pomočjo matrik knjiženja, ki vsakemu kontu terjatev/obveznosti »poišče« ustrezen prihodkovni/odhodkovni konto in
- »ročne knjižbe«, ki so jih posredovale organizacijske enote banke. To so knjižbe, ki ne gredo skozi matrike in niso v glavno knjigo prenesene skozi posamezno aplikacijo, temveč se v glavno knjigo vnesejo neposredno preko posla.

Neposredne knjižbe v glavno knjigo se izvajajo, ko se oblikujejo popravki knjiženja, ko se prenašajo stanja oz. prometi iz kratkoročnih na dolgoročne, ko se spreminjajo sektorji itd.

Ročne knjižbe so problematične zato, ker prihodki in odhodki niso knjiženi na šifro komitenta in brez dodatnih podatkov ni moč izvesti avtomatskega uskupinjevanja.

Prav tako je nujno, da odvisna družba vsa razmerja med družbami v skupini označi s podkontom (to pomeni s šifro odvisne družbe ali obvladujoče banke).

Ob pripravi datotek kontnega plana in bruto bilance morajo informatiki zagotoviti, da so vsi konti, ki se nahajajo v datoteki bruto bilance, definirani tudi v datoteki kontnega plana.

Prevzem prejetih datotek v aplikacijo

Pred pošiljanjem datotek kontnega plana in bruto bilance v SRAČ, morajo odvisne družbe SRAČ pisno obvestiti o vseh novih kontih, ki so jih odprle v preteklem mesecu, in o kontih, ki jim je bila spremenjena vsebina/naziv. SRAČ pripravi prevajalno excelovo tabelo za vse nove/spremenjene konte in jih ob prevzemu datoteke kontnega plana v aplikacijo tudi upari na ustrezne sintetične konte obvladujoče banke. Ob večjih spremembah členitve kontov je odvisna družba dolžna predložiti transformacijsko tabelo (stari – novi konto).

Aplikacija zneske sredstev in obveznosti obračuna po končnem tečaju Banke Slovenije na dan poročanja, prihodke in odhodke pa po definiranem povprečnem tečaju.

Odvisne družbe morajo v SRAČ posredovati tudi pomembne podatke o:

- predvideni/izvedeni dokapitalizaciji,
- predvideni/izvedeni delitvi dobička,
- predvidenem/izvedenem nakupu kapitalskih naložb v odvisne in pridružene družbe,
- spremembah v sestavi članov uprave oziroma nadzornega sveta,
- spremembah v lastniški strukturi in
- naknadnih spremembah računovodskih izkazov.

Kontrola podatkov

Odvisne družbe morajo mesečno v SRAČ posredovati izpolnjen obrazec Kontrolni podatki poslane bruto bilance. Obrazec služi SRAČ za kontrolo bistvenih bilančnih postavk v posamičnih računovodskih izkazih odvisnih družb, ki jih obvladujoča banka z datoteko bruto bilance prevzema v aplikacijo. Kontrola se izvede ročno.

Priprava posamičnih računovodskih izkazov in pojasnil (glej slika 4, 5)

Kontni plan obvladujoče banke je osnova za izkazovanje sredstev, obveznosti in kapitala, prihodkov in odhodkov, za ugotavljanje in razporeditev čistega poslovnega izida poslovnega leta članic Skupine, ki se odraža na 3-mestnih kontih za družbe, ki niso banke, in 4-mestnih kontih za banke.

Odvisne družbe morajo s svojim kontnim planom zagotoviti ustrezno primerljivost. To pomeni, da je možno sintetične konte odvisne družbe prevesti v ustrezne sintetične konte banke. V primeru, ko sintetični konto odvisne družbe zaradi vsebine ni možno prevesti v sintetični konto banke, je potrebno prevesti posamezne analitične konte, ki pomenijo izjeme na ustrezne sintetične konte banke.

Primer: Družba 002_ na sintetičnem kontu K414 knjiži nadomestila stroškov delavcev, kar smo uparili na sintetični konto obvladujoče banke K6332. Vendar družba na analitičnem kontu K414100 knjiži stroške izobraževanja, kotizacije, tečajev in šolnine, kar smo uparili na sintetični konto obvladujoče banke K6337.

Vse odvisne družbe v Skupini morajo zagotoviti ustrezne analitične evidence o medsebojnem prometu v Skupini (terjatve, obveznosti, prihodki, odhodki). Zaradi različnih dejavnosti družb in lokacije, tega ni mogoče zagotoviti na točno določenih analitičnih kontih.

Vsaka odvisna družba samostojno odpira posebne analitične konte za evidentiranje medsebojnih prometov, ki pa jim k standardni dolžini kontne oznake dodaja še tri mesta za oznako družbe (to pomeni toliko analitičnih kontov vsakega sintetičnega konta, kot je prometov z različnimi družbami Skupine).

Konto	Nadr.	Naziv	Saldo
1A000000	NA	SKUPAJ SREDSTVA	733.581.800,90
1A010000	1A000000	A.I. DENAR V BLAGAJNI IN STANJE NA RAČUNIH PRI CB	55.366.709,23
1A011000	1A010000	1. Blagajna	20.396.395,99
1A011000101	1A011000	- blagajna v domači valuti	20.108.832,50
007/K1010	1A011000101	BLAGAJNA	6.084.121,50
007/K10113	1A011000101	DVIGI IZ TREZORJA	1.469.754,00
007/K10114	1A011000101	POLOGI V TREZOR	12.554.957,00
1A0110003000	1A011000	- gotovina v tuji valuti	243.285,90
007/K30000	1A0110003000	GOTOVINA V TUJI VALUTI	243.285,90
1A0110003002	1A011000	- gotovina v tuji valuti na poti	44.277,59
007/K30021	1A0110003002	TREZOR - PO?TE	25.153,47
007/K30022	1A0110003002	PO?TA-TREZOR (ODVOD)	19.124,12
1A012000	1A010000	2. Obvezne vloge pri centralni banki	9.184.276,86
1A0120001000	1A012000	- poravnalni račun pri centralni banki	9.184.276,86
007/K10000	1A0120001000	PORAVNALNI RAČUN PRI CENTRALNI BANKI	9.178.067,55
007/K10002	1A0120001000	RAZMEJENE OBRESTI OD PORAVNALNEGA RAČUNA PRI CB	6.209,31
1A013000	1A010000	3. Druge vloge pri centralni banki	25.786.036,38
1A0130001021	1A013000	- depoziti prek noči pri centralni banki	25.001.388,89
007/K10210	1A0130001021	DEPOZITI PREK NOČI PRI BS	25.000.000,00
007/K10212	1A0130001021	RAZM OBR DEPOZITI PREKO NOČI PR BS	1.388,89
1A0130001022	1A013000	- druge kratkoročne vloge pri centralni banki	784.647,49
007/K10220	1A0130001022	ANALITIČNA EVIDENCA ZA SREDSTVA PORAVNALNE JAMSTVENE SHEME	784.647,49
1A020000	1A000000	A.II. FINANČNA SREDSTVA, NAMENJENA TRGOVANJU	246.246,48
1A022000	1A020000	2. Delnice in deleži	246.246,48
1A022100	1A022000	2.1. V domači valuti	246.246,48
1A0221001371	1A022100	- delnice drugih izdajateljev	246.246,48
007/K1371010	1A0221001371	GLAVNICA DELNICE DRUGIH IZDAJATELJEV-NEF DRU?BE-KOTIRAJOČE	272.840,40

Slika 4: Izpis izkaza finančnega položaja za odvisno družbo C za mesec/leto v EUR

Vir: Aplikacija konsolidacija

Konto	Nadr.	Naziv	Saldo
AOPI	NA	I. FINANČNI IN POSLOVNI PRIHODKI IN ODHODKI	5.786,62
AOPI1	AOPI	1. ČISTE OBRESTI	1.993,81
AOPI11	AOPI1	1.1. PRIHODKI IZ OBRESTI	1.993,81
AOPI116	AOPI11	1.1.6. Obresti iz danih kred.in vlog (tudi iz fin.leasin.)	1.993,81
006/K7760-001	AOPI116	FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV DO DRU?B V SKUPINI	1.993,81
AOPI3	AOPI	3. ČISTE OPRAVNINE (PROVIZIJE)	-107,19
AOPI32	AOPI3	3.2. ODHODKI ZA OPRAVNINE (PROVIZIJE)	107,19
006/K4151-001	AOPI32	STRO?KI BANČNIH STORITEV-NADOMESTILA TR	107,19
AOPI10	AOPI	10. DRUGI ČISTI POSLOVNI DOBIČKI/IZGUBE	3.900,00
AOPI101	AOPI10	10.1. Dobički	3.900,00
006/K76000-001	AOPI101	PRIHODKI OD RAZNIH STORITEV - NKBM D.D.	1.950,00
006/K76031	AOPI101	PRIHODKI OD RAZNIH STORITEV- MOBITEL D.D.	1.950,00
AOPII	NA	II. ADMINISTRATIVNI STROŠKI	1.891,40
AOPII2	AOPII	II.2. SPLOŠNI IN ADMINISTRATIVNI STROŠKI	1.891,40
006/K41601-002	AOPII2	STRO?KI STORITEV - RAČUNOVODSKE STORITVE	1.000,00
006/K4170	AOPII2	STRO?KI REPREZENTANCE	228,15
006/K41930	AOPII2	STRO?KI DRUGIH STORITEV	663,25
AOPIII	NA	III. AMORTIZACIJA	261,36
AOPIII1	AOPIII	III.1. Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	261,36
006/K4320	AOPIII1	AMORTIZACIJA OPREME IN NAD. DELOV	261,36
AOPIX	NA	IX. DOBIČEK/IZGUBA IZ REDNEGA POSLOVANJA	3.633,86
AOPX	NA	X. DAVEK IZ DOHODKA PRAVNIH OSEB IZ REDNEGA POSLOVANJA	723,67
006/K8100	AOPX	DAVEK OD DOHODKA	723,67
AOPXI	NA	XI. ČISTI DOBIČEK/IZGUBA IZ REDNEGA POSLOVANJA	2.910,19
AOPXIII	NA	XIII. ČISTI DOBIČEK/IZGUBA POSLOVNEGA LETA	2.910,19

Slika 5: Izpis izkaza poslovnega izida za odvisno družbo D za mesec/leto v EUR

Vir: Aplikacija konsolidacija

Potrditev posamičnih računovodskih izkazov s strani odvisnih družb

V kolikor so podatki posamičnih izkazov identični podatkom v kontrolnem obrazcu smatramo, da so posamični računovodski izkazi pravilni. Datoteke posamičnih izkazov poslovnega izida in posamičnih izkazov finančnega položaja posredujemo v vsako odvisno družbo v pregled in potrditev.

Odvisne družbe so dolžne pregledati izkaz poslovnega izida in izkaz finančnega položaja. V kolikor se s posamičnima izkazoma strinjajo, so jih dolžne pisno potrditi. V primeru nestrinjanja morajo o tem nemudoma obvestiti obvladujočo banko. Odvisna družba in obvladujoča banka z dogovorom poiščeta ustrezno rešitev. V kolikor se dogovorita, da je potrebno spremeniti uparitev, obvladujoča banka to nemudoma stori in ponovno pošlje posamičen računovodski izkaz v potrditev odvisni družbi.

Otvoritev nove konsolidacije

Po prejemu vseh potrditev posamičnih računovodskih izkazov pričnemo s konsolidiranjem. Postopki konsolidiranja predstavljajo niz aktivnosti, ki jih izvajamo pri procesu priprave konsolidiranih računovodskih izkazov.

Izločitev medsebojnih prometov (terjatev/obveznosti/prihodkov/odhodkov)

Izločanje prihodkov in odhodkov ne vpliva na poslovni izid skupine. Z njim dosežemo, da prihodki in odhodki niso dvakrat ali večkrat zajeti v skupinskem izkazu poslovnega izida in da ta izkazuje le poslovanje z osebami zunaj skupine. Prihodki od storitev so običajno enaki stroškom pri prejemniku, razen kadar ni možno uveljavljati vstopnega davka na dodano vrednost. V tem primeru se izločijo stroški brez davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV), saj je bil le-ta plačan in je strošek skupine.

Terjatve in obveznosti, ki jih pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine povzemamo in združujemo iz izvirnih računovodskih izkazov posameznih družb v skupini po principu »postavka za postavko«, vključujejo poleg terjatev in obveznosti do neodvisnih družb (tretjih oseb) tudi terjatve in obveznosti, ki izvirajo iz poslov in transakcij med družbami v skupini. Ker predstavljajo posli in transakcije med družbami v skupini notranja obračunska razmerja, jih s postopki konsolidacije izločimo.

V idealnih razmerah so medsebojne terjatve in obveznosti izkazane v enaki velikosti. Izločimo jih s knjižbo, s katero jih pobotamo. V praksi se pojavijo razlike, ki imajo različne vzroke.

Neprave razlike izvirajo iz napačnih knjiženj in časovno neusklajenih obračunov poslovnih dogodkov. Večinoma so posledica napak in neusklajenosti med posameznimi podjetji.

Prave razlike so posledica uporabe različnih načinov vrednotenja sredstev in obveznosti, ki jih morajo podjetja v skupini pri sestavljanju svojih RI spoštovati, le-te pa lahko vplivajo na poslovni izid ali ne.

Izločitev kapitala

Konsolidiranje kapitala pomeni izločitev finančne naložbe obvladujočega podjetja v kapital odvisnega podjetja. Ločimo prvo konsolidiranje kapitala in naslednja konsolidiranja. Izločiti moramo sorazmerni del vseh postavk kapitala odvisnega podjetja, ki se vključijo v obračun prvega konsolidiranja kapitala.

Odvisne družbe posredujejo (skupaj z datotekami kontnega plana in bruto bilance) tudi izkaz sprememb lastniškega kapitala.

V kolikor razpolaga odvisna družba tudi z lastnimi delnicami oziroma deleži, le-te s postopki konsolidacije obračunamo in izločimo. Lastne delnice oziroma deleži zmanjšujejo postavko kapitala skupine.

Po opravljenih postopkih konsolidiranja kapitala vključuje kapital skupine zraven kapitala obvladujoče družbe le še kapital odvisnih družb, ki je nastal po datumu, ko je bila finančna naložba v družbo v skupini pridobljena.

V obvladujoči banki pripravimo v excelovi datoteki podporno tabelo za kontrolo kapitala in naložb odvisnih družb, posamezno in zbirno za skupino. Datoteka nam služi kot kontrola knjiženih postavk kapitala odvisnih družb.

Postavke kapitala ostanejo izkazane v vrednostih, ki so jih imele ob prvi konsolidaciji in kasnejših pripoznanjih v kapitalu. Razlika med tako prikazanim kapitalom in kapitalom po končnem tečaju se pripozna v okviru posebnih rezerv za tečajne razlike, ki jih imenujemo uskupinjevalni popravek kapitala.

Izločitev vmesnih dobičkov in izgub

Realizacija dobičkov in izgub je možna v trenutku, ko so posamezna sredstva prodana tretjim osebam. S prodajo sredstev med družbami skupine dobički oziroma izgube niso realizirani in jih moramo izločiti. Ker izločanje vmesnih dobičkov in izgub vpliva na poslovni izid in povzroča začasne razlike med vrednostjo sredstev in/ali obveznosti v RI, je treba za začasne razlike obračunati odložene terjatve in/ali obveznosti za davek iz dobička.

Izkazovanje manjšinskih deležev v kapitalu in čistem dobičku

Del kapitala odvisnih podjetij, ki je last oseb zunaj skupine, so tako imenovani deleži manjšinskih lastnikov. Te deleže moramo v skupinskem izkazu finančnega položaja (v nadaljevanju IFP) izkazati v posebni postavki (kapital manjšinskih lastnikov), v skupinskem izkazu poslovnega izida (v nadaljevanju IPI) pa moramo ločeno izkazati del dobička oziroma izgube poslovnega leta, ki pripada manjšinskim lastnikom.

Deleži manjšinskih lastnikov se izločijo v vseh postavkah kapitala v odstotku, ki ustreza deležu manjšinskih lastnikov v osnovnem kapitalu.

V obvladujoči banki smo v excelovi datoteki pripravili podporno tabelo za izkazovanje deležev manjšinskih lastnikov, ki nam služi kot podlaga za pripravo temeljnic za izkazovanje manjšinskih deležev v kapitalu in čistem dobičku.

Odloženi davki

Začasne razlike v davčni obremenitvi, ki se pojavljajo pri konsolidiranju, lahko izvirajo iz:

- razlik med uradnimi RI odvisne družbe in njenimi RI, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujoče družbe (razlike v predpisih);
- razlik zaradi pripoznanja prevzetih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti po pošteni vrednosti v KRI in

- postopkov uskupinjevanja.

Odložene obveznosti in terjatve za davek se pripoznajo za vse začasne razlike:

- razlike med knjigovodsko in pošteno vrednostjo razpoznavnih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti, ki se ugotovijo pri prvi konsolidaciji kapitala;
- razlike med terjatvami in obveznostmi med podjetji v skupini, katerih odprava vpliva na konsolidiran izkaz poslovnega izida ter
- razlike zaradi izločanja neiztrženih dobičkov.

Odložene obveznosti in terjatve za davek se ne pripoznajo za začasne razlike, ki izhajajo iz dobrega imena.

Konsolidacijske knjižbe

Konsolidacijske knjižbe so knjižbe, ki jih moramo izvesti zaradi postopkov konsolidiranja. Podporna tabela za izkazovanje vseh konsolidacijskih knjižb, ki jih je potrebno izvesti ob pripravi skupinskih računovodskih izkazov za določeno obdobje, služi kot podlaga za pripravo temeljnic v aplikaciji.

Izpis in kontrola skupinskih računovodskih izkazov in pojasnil (glej slika 6, 7)

Ko smo izločili kapital in vse medsebojne terjatve/obveznosti/prihodke/odhodke ter poknjižili vse konsolidacijske knjižbe, izvedemo še kontrolo, in sicer:

- končno kontrolo kapitala z vsemi konsolidacijskimi knjižbami;
- kontrolo gibanja kapitala z upoštevanjem stanj 1. 1. in sprememb v skupini pri posameznih postavkah kapitala glede na datum poročanja;
- kontrolo dobička glede na dobiček posameznih družb in konsolidacijskih knjižb za izkaz finančnega položaja in izkaz poslovnega izida (Interna navodila za pripravo računovodskih izkazov skupine banke XY in Interna navodila za uporabo aplikacije konsolidacija).

Bilančna postavka		Skupina solo	Izločitve	Skupina kons
1A0511111100	- transakcijski računi v državi	885.401,02	-94.693,84	790.707,18
K1100	TRANSAKCIJSKI RA'UNI V DRŕAVI	885.401,02	-94.693,84	790.707,18
1A051112	1.1.1.2. V tuji valuti	1.186.884,95		1.186.884,95
1A0511123110	- tekoči računi pri bankah v državi	1.186.884,95		1.186.884,95
K3110	TEKO'I RA'UNI PRI BANKAH V DRŕAVI V TUJI VALUTI	1.186.884,95		1.186.884,95
1A051120	1.1.2. Vloge bank na vpogled v tujini	7.707.591,65		7.707.591,65
1A051121	1.1.2.1. V domači valuti	3.380.638,64		3.380.638,64
1A0511211110	- transakcijski računi v tujini	3.385.266,94		3.385.266,94
K1110	TRANSAKCIJSKI RA'UNI V TUJINI	3.385.266,94		3.385.266,94
1A0511211119	- pop.vred.terj.na računih v tujini zaradi oslabitve	-4.628,30		-4.628,30
K1119	PV TERJATEV NA RA'UNIH V TUJINI ZARADI OSLABITVE	-4.628,30		-4.628,30
1A051122	1.1.2.2. V tuji valuti	4.326.953,01		4.326.953,01
1A0511223100	- redni tekoči računi v tujini	4.460.386,91		4.460.386,91
K3100	REDNI TEKO'I RA'UNI V TUJINI V TUJI VALUTI	4.460.386,91		4.460.386,91
1A0511223109	- pop.vred.terjatev na računih zaradi oslabitve	-133.433,90		-133.433,90
K3109	PV TERJ.NA RA'.V T.VALUTI ZARADI OSLABITVE	-133.433,90		-133.433,90
1A051130	1.1.3. Tekoči računi pri bankah v skupini	2.607.356,69	-2.609.848,45	-2.491,76
1A051131	1.1.3.1. V domači valuti	2.302.420,28	-2.304.912,04	-2.491,76
1A0511311101	- transakcijski računi pri domačih bankah v skupini	1.816.331,76	-1.816.331,76	
K1101	TRANSAKCIJSKI RA'UNI PRI DOMA'IH BANKAH V SKUPINI	1.816.331,76	-1.816.331,76	
1A0511311111	- transak.računi pri tujih bankah v skupini v tujini	488.580,28	-488.580,28	
K1111	TRANSAKCIJSKI RA'UNI PRI TUJIH BANKAH V SKUPINI V TUJINI	488.580,28	-488.580,28	
1A0511311118	- pop.vred.terj.na rač.pri bank.v skup.v tuj.zar.osl.	-2.491,76		-2.491,76
K1118	PV TERJATEV NA RA'UNIH PRI BANKAH V SKUP.V TUJINI ZARADI OSLABITVE	-2.491,76		-2.491,76
1A051132	1.1.3.2. V tuji valuti	304.936,41	-304.936,41	
1A0511323111	- tekoči računi pri domačih bankah v skupini	304.936,41	-304.936,41	
K3111	TEKO'I RA'UNI PRI DOMA'IH BANKAH V SKUPINI V TUJI VALUTI	304.936,41	-304.936,41	
1A051200	1.2. Drugi krediti	280.526.247,60	-80.358.355,75	200.167.891,85
1A051210	1.2.1. Kratkoročni krediti bankam in hranilnicam	175.228.418,59	-27.648.861,49	147.579.557,10
1A051211	1.2.1.1. V domači valuti neodvisnim bankam in hran.	106.604.207,07	-1.035.119,00	105.569.088,07
1A0512114250	- krat.krediti bankam do 30 dni	27.681.512,19	-1.000.119,00	26.681.393,19

Slika 6: Izpis konsolidiranega izkaza finančnega položaja za skupino za mesec/leto v EUR
Vir: Aplikacija konsolidacija

Bilančna postavka		Skupina solo	Izločitve	Skupina kons
AOPI	I. FINANČNI IN POSLOVNI PRIHODKI IN ODHODKI	156.830.564,16	-2.336.431,87	154.494.132,29
AOPI1	1. ČISTE OBRESTI	101.161.626,93	-946,60	101.160.680,33
AOPI11	1.1. PRIHODKI IZ OBRESTI	210.871.299,37	-11.110.228,08	199.761.071,29
AOPI111	1.1.1. Obresti iz stanj na računih pri centralni banki	747.779,74		747.779,74
K6500	- OBRESTI IZ SREDSTEV OBVEZNE REZERVE	669.799,17		669.799,17
K6501	- OBRESTI IZ DRUGIH SREDSTEV	77.980,57		77.980,57
AOPI112	1.1.2. Obresti iz finančnih sredstev, namenjenih trgovanju	627.085,78		627.085,78
K6510	OBRESTI IZ DOLŕNIäKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV BANK	609.355,56		609.355,56
K6511	OBRESTI IZ DOLŕNIäKIH VREDN.PAPIRJEV STRANK, KI NISO BANKE	17.730,22		17.730,22
AOPI113	1.1.3. Obr.iz fin.sr.,prip.po pošt.vr.skozi izkaz PI	71.013,69		71.013,69
K6594	OBRESTI IZ FINAN˝.SREDSTEV,PRIPOZ.PO POäTENI VREDN.SKOZI IZKAZ POSLOV.	71.013,69		71.013,69
AOPI115	1.1.5. Obresti iz fin.sredstev, razpoložljivih za prodajo	23.916.352,55		23.916.352,55
K6570	OBRESTI IZ VREDN.PAPIRJEV BANK-RZP	9.368.429,89		9.368.429,89
K6571	OBRESTI IZ VREDN.PAPIRJEV DRŕAVE-RZP	11.524.868,85		11.524.868,85
K6572	OBRESTI IZ VREDN.PAPIRJEV DRUGIH IZDAJATELJEV-RZP	2.993.418,08		2.993.418,08
K6576	OBRESTI IZ DRUGIH FINAN˝NIH SREDSTEV BANK-RZP	1.828,78		1.828,78
K6577	OBRESTI IZ DRUGIH FINAN˝.SREDSTEV STRANK,KI NISO BANKE-RZP	27.806,95		27.806,95
AOPI116	1.1.6. Obresti iz danih kred.in vlog (tudi iz fin.leasin.)	181.148.800,81	-11.051.380,61	170.097.420,20
K6520	OBRESTI IZ KRATK.VLOG V DOMA˝ VALUTI	1.207.460,04	-91.558,57	1.115.901,47
K6521	OBRESTI IZ KRATKORO˝NIH VLOG V TUJI VALUTI	311.734,63		311.734,63
K6522	OBRESTI IZ KRATKORO˝NIH KREDITOV V DOMA˝ VALUTI	421,26		421,26
K6523	OBRESTI IZ KRATKORO˝NIH KREDITOV V TUJI VALUTI	104.264,98		104.264,98
K6524	OBRESTI IZ KRATKOR.VLOG PRI BANKAH V SKUPINI V DOMA˝ VALUTI	414.472,71	-414.503,29	-30,58
K6525	OBRESTI IZ KRATKOR.VLOG PRI BANKAH V SKUPINI V TUJI VALUTI	14.214,59	-14.183,57	31,02
K6529	ZAMUDNE OBRESTI IZ KRATKORO˝NIH KREDITOV	645,26		645,26
K6530	OBRESTI IZ DOLGORO˝NIH VLOG V DOMA˝ VALUTI	356.958,03		356.958,03
K6531	OBRESTI IZ DOLGORO˝NIH VLOG V TUJI VALUTI	129.601,71		129.601,71
K6532	OBRESTI IZ DOLGORO˝NIH KREDITOV V DOMA˝ VALUTI	689.531,61		689.531,61
K6533	OBRESTI IZ DOLGORO˝NIH KREDITOV V TUJI VALUTI	57.819,18		57.819,18
K6534	OBRESTI IZ DOLGOR.VLOG PRI BANKAH V SKUPINI V DOMA˝ VALUTI	503.166,87	-503.166,87	
K6536	OBRESTI IZ DOLGORO˝NIH KREDITOV BANKAM V SKUPINI V DOMA˝ VALUTI	1.132.059,83	-1.128.449,61	3.610,22

Slika 7: Izpis konsolidiranega izkaza poslovnega izida za skupino za mesec/leto v EUR
Vir: Aplikacija konsolidacija

4 FAZE IN NALOGE

Projekt smo razdelili na sedem faz, ki jih opisujemo v nadaljevanju.

Prva faza** – **Inštalacija aplikacije in izvedba izobraževanja

V začetni fazi smo se posvetili izbiri najprimernejšega ponudnika za nakup aplikacije, ki bi zagotovila uresničitev zastavljenega cilja, to je vzpostavitev avtomatizacije priprave konsolidiranih finančnih izkazov skupine banke XY.

Odločili smo se za zunanjega izvajalca, dobavitelja NN, ki je bil izbran na osnovi selekcije ponudb, ki smo jih prejeli po poizvedovanju. S predstavniki družbe NN smo opravili razgovore in predstavitve, na osnovi katerih smo bili skupnega mnenja, da je ponujena aplikativna rešitev ustrezna. Aplikacija poenostavlja kompleksne procese zbiranja podatkov, skrajšuje čas priprave računovodskih izkazov in pojasnil k računovodskim izkazom in omogoča podlage za pripravo kvalitetnih analiz in poročil.

Za aplikacijo smo se odločili, ker omogoča:

- **Prilagodljiv sistem zajemanja podatkov povezanih podjetij**

  Zbiranje razpršenih podatkov iz različnih virov, porazdeljenih po oddaljenih lokacijah, je eden največjih izzivov, s katerimi se soočajo sistemi za konsolidacijo in finančno poročanje. Aplikacija lahko uporabi in preveri podatke iz ASCII datotek, preglednic, glavnih knjig in drugih virov na prilagodljiv, hiter način z brezhibno zanesljivostjo, da se postopek konsolidacije lahko nemoteno odvije naprej.

- **Kompleksni valutni preračuni**

  V postopku konsolidacije je potrebno opraviti kompleksne valutne preračune. Za vsako državo definiramo vrste tečajev za preračun (povprečni, končni) v valuto obvladujočega podjetja ter določimo pravila za knjiženje tečajnih razlik, ki nastanejo kot posledica uporabe različnih tečajev.

- **Vgrajena orodja in pripomočki za izvajanje konsolidacijskih postopkov**
  Konsolidirani računovodski izkazi so skupek računovodskih izkazov posameznih, med seboj povezanih podjetij, ki prikazujejo premoženjsko in finančno stanje ter poslovni izid, kot da bi šlo za eno samo podjetje. Tak prikaz pa se doseže z ustreznimi konsolidacijskimi popravki vsote računovodskih izkazov vseh podjetij v skupini.

- **Podlaga za pripravo kvalitetnih poročil in analiz**
  Podatki, zbrani za potrebe konsolidacije, so uporabni tudi za izvajanje doseganja ciljev posameznih podjetij skupine in skupine kot celote. Aplikacija omogoča izvajanje analitičnih poizvedb, raziskovanj, izdelavo poročil in analiz, izdelavo grafičnih pregledov.

Sledila je sklenitev in podpis pogodbe. Pogoje in določila pogodbe, predložene s strani dobavitelja NN, so preučili v sektorju informatike, tehnologije in v pravni službi banke XY.

Ob uspešni instalaciji aplikacije smo uporabnikom organizirali izobraževanje. Namen izobraževanja je bil pojasniti uporabo in delovanje aplikacije. Izobraževanje je vodil predstavnik podjetja NN, ki je predstavil uporabniški vidik aplikacije.

Druga faza – Priprava šifrantov

Tehnični vidik aplikacije predstavljajo razni šifranti, ki jih podpira aplikacija, in so nujno potrebni za delovanje aplikacije. Zato je potrebno najprej definirati vse potrebne parametre v aplikaciji. Šifrante sestavljajo:

- šifrant podjetij,
- šifrant države,
- šifrant regije,
- šifrant tečajev,
- šifrant valute,
- šifrant leta,
- šifrant tipa podjetja,
- šifrant kontnega plana obvladujoče družbe in šifranti kontnih planov odvisnih družb,
- šifrant kontov, ki so v stanju ali uspehu,

- šifrant metodologije za sestavo bilance stanja v skladu s sklepom o poslovnih knjigah in letnih poročilih bank in hranilnic,
- šifrant metodologije za sestavo izkaza poslovnega izida v skladu s sklepom o poslovnih knjigah in letnih poročilih bank in hranilnic,
- šifrant načina izračuna salda,
- šifrant avtomatskih temeljnic internih prometov,
- šifrant avtomatskih temeljnic po pravilu,
- šifrant ročnih temeljnic,
- šifrant poročil.

Za uvoz podatkov v aplikacijo (uvoz bruto bilanc in kontnih planov odvisnih družb in obvladujoče banke) morajo biti le-ti pripravljeni v točno določeni strukturi v txt datoteki.
Uvoz bruto bilance – datoteka BILBRT_001.txt
Uvoz kontnega plana – datoteka BILKPL_001.txt

Tretja faza – Uparjanje kontov

Osnova za uparjanje kontov odvisnih družb je kontni plan obvladujoče banke (4-mestni sintetični). Slednje pomeni, da morajo odvisna podjetja v svojih kontnih planih zagotoviti ustrezno primerljivost podatka na kontih sredstev, obveznosti in kapitala ter kontih prihodkov in odhodkov.

Vse odvisne družbe v skupini morajo zagotoviti ustrezne evidence o medsebojnih prometih do drugih družb v skupini (terjatve, obveznosti, prihodki, odhodki).

Vsaka odvisna družba samostojno odpira posebne analitične konte za evidentiranje medsebojnih prometov, ki pa jim k standardni dolžini kontne oznake dodaja še tri mesta za oznako družbe.

Četrta faza – Pravila in postopki konsolidiranja

V tej fazi se postavijo pravila konsolidiranja. Podlaga za pripravljanje konsolidiranih računovodskih izkazov sta Pravilnik o konsolidacijskih postopkih in Navodila za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov. V Pravilniku o konsolidacijskih postopkih določimo

računovodska pravila in pravila poročanja banki kot obvladujoči družbi. To je dokument, v katerem so zapisana vsa ”pravila igre” celotnega konsolidacijskega postopka.
Namen konsolidacijskega pravilnika je sporočanje navodil in smernic odgovornim osebam v odvisnih družbah za konsolidacijski postopek. Je instrument usmerjanja, informiranja in obvladovanja družb. V njem so zbrani vsi potrebni podatki in informacije, ki jih morajo poznati odvisne družbe.

Dokument opredeljuje tudi postopke medsebojnega komuniciranja v skupini, rezultate sprejetih organizacijskih ukrepov za izvedbo konsolidacije, računovodske usmeritve, za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov in drugo.

Navodila za pripravo skupinskih računovodskih izkazov vsebujejo konkretna navodila za delo v aplikaciji. V navodilih so zapisani postopki definiranja parametrov in postopek za pripravo skupinskih računovodskih izkazov v aplikaciji.

Peta faza – Testiranje

Pred začetkom testiranja je bilo potrebno zagotoviti pričakovane rezultate.
Faze testiranja:

1) Polnjenje kontnih planov

- polnjenje kontnega plana matičnega podjetja
- polnjenje kontnih planov odvisnih družb

2) Uparjanje kontov odvisnih družb

3) Polnjenje bruto bilanc

- polnjenje podatkov matičnega podjetja
- polnjenje podatkov odvisnih družb

4) Kontrola včitanih podatkov

- kontrola količine napolnjenih podatkov (kontni plani in bruto bilance)
- kontrola morebitnih napak pri polnjenju prometov (ali so vsi konti, ki se nahajajo v bruto bilanci, definirani tudi v kontnem planu in ali so vsi konti v kontnih planih odvisnih družb tudi uparjeni).

5) Odprava ugotovljenih napak

6) Preračun podatkov

- preračun podatkov in preverjanje izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida matičnega podjetja
- preverjanje izkazov finančnega položaja in izkazov poslovnega izida odvisnih družb

7) Popis in odprava napak (Po izpisu in kontroli posamičnih izkazov lahko ugotovimo, da so določeni konti odvisne družbe napačno uparjeni glede na vsebino konta. Zato je potrebno narediti preuparitev (odpraviti napake) in ponoviti postopek uvoza podatkov v aplikacijo in preračuna podatkov).

8) Izločanje internih prometov (prihodki/odhodki, terjatve/obveznosti in kapital)

9) Konsolidacijske knjižbe

10) Izpis in potrditev konsolidiranega izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida.

Šesta faza – Prenos v uporabo

Analizo rezultatov testa je bilo potrebno narediti v skladu s pričakovanimi rezultati.

1) Analiza rezultatov

2) Potrditev testiranja

Po opravljenih testih in odpravi napak je sledila implementacija aplikacije v produkcijsko okolje.

Sedma faza – Arhiviranje

Po zaključku obdobja izvozimo vse potrebne tabele s podatki iz aplikacije in jih shranimo na varovanem strežniku na računalniku.

4.1 Definicija vseh nalog za realizacijo projekta

Odgovorne osebe projekta

Odgovorne osebe projekta so bili vodja projekta in namestnica vodje projekta. Pri izvedbi projekta so sodelovali tudi člani projekta.

Vsebina del odgovornih oseb projekta

Vodja projekta je organiziral, planiral, vodil in nadziral sodelovanje članov projekta pri uvajanju projekta. Odgovarjal je za:

- pripravo plana (določitev nalog članom in nadzorovanje njihovega dela);
- pripravo poročil o uresničevanju ciljev projekta glede na zastavljeni plan opravljenih nalogah, problemih in napakah;
- dopolnjevanje in ažuriranje plana projekta glede na sklepe projektne skupine;
- izvedbo nalog skladno s planom projekta, kar zadeva vsebino, kakovost in čas izvedbe;
- dokumentacijo s področja svojega dela;
- spremljanje operativnih odločitev;
- komuniciranje z ostalimi organizacijskimi enotami.

Namestnica vodje projekta je skrbela za administrativna dela.

Člani projekta so bili odgovorni za:

- izvedbo nalog skladno s planom projekta, kar zadeva vsebino, kakovost in čas izvedbe;
- poročanje vodji projekta o izvajanju nalog glede na plan, o tveganjih in problemih;
- za dokumentacijo s področja svojega dela;
- izvajanje drugih nalog, zahtevanih od vodje projekta, ki so povezane z vsebino dela;
- pripravo strokovnih predlogov za realizacijo rešitev;
- vodenje evidence lastnega opravljenega dela na projektu;
- komuniciranje z drugimi člani projekta in ostalimi bančnimi organizacijskimi enotami.

5 TERMINSKI PLAN

- Vodoravna os – vertikalna skala, ki predstavlja čas
- Vertikalna os – predstavljajo jo aktivnosti iz tabele faz in nalog

Faza projekta/čas trajanja	02. 06.08	03.06.08 31.08.08	01.09.08 31.03.09	01.04.09 30.06.09	01.07.09 15.08.09	16.08.09 15.09.09	15.09.09 30.09.09
1. FAZA Inštalacija aplikacije							
2. FAZA Priprava šifrantov							
3. FAZA Uparjanje kontov							
4. FAZA Pravila konsolidiranja							
5. FAZA Testiranje							
6. FAZA Prenos v uporabo							
7. FAZA Arhiviranje							

Tabela 1: Terminski plan faz in nalog projekta
Vir: Lastna izvedba

6 STROŠKI PROJEKTA

6.1 Opredelitev direktnih stroškov

Vrsta stroškov	Opredeljena višina
Materialni stroški: pisarniški material (kopije, navodila, obvestila, zapisniki)	500,00 €
Stroški delovne sile matične banke	30.000,00 €
Stroški delovne sile družb	10.000,00 €
Stroški nabave aplikacije	25.000,00 €
Strošek tehničnih sredstev (uporaba): računalniške opreme, fotokopirnega stroja, telefona	10.000,00 €

Tabela 2: Tabela direktnih stroškov
Vir: Lastna izvedba

Direktne stroške projekta sestavljajo materialni stroški, ki jih predstavljajo pisarniški material, stroški delovne sile obvladujočega podjetja in povezanih ter pridruženih družb, ki predstavljajo največji strošek projekta, stroški nabave aplikacije in stroški tehničnih sredstev, kot je uporaba računalniške opreme, telefona, fotokopirnega stroja, in znašajo skupaj 75.500,00 EUR.

6.2 Opredelitev indirektnih stroškov

Vrsta stroškov	Opredeljena višina
najemnina prostora	18.000,00 €
amortizacija tehničnih sredstev	7.000,00 €
stroški obratovanja (elektrika energija, komunala,vodarina, plin)	1.700,00 €

Tabela 3: Tabela indirektnih stroškov
Vir: Lastna izvedba

Indirektne stroške projekta predstavljajo najemnina prostora kot najvišji strošek projekta, amortizacija tehničnih sredstev in stroški obratovanja, skupaj znašajo 26.700,00 EUR.

SKUPNI STROŠKI PROJEKTA ZNAŠAJO: 102.200,00 EUR.

7 UČINKI PROJEKTA

7.1 Neposredni učinki projekta

Neposredni učinki projekta:

- avtomatizacija priprave konsolidiranih računovodskih izkazov skupine XY,
- avtomatizacija transformacije podjetniških bilanc posamezne odvisne družbe na bančno shemo,
- mesečna izdelava konsolidiranih računovodskih izkazov,
- dosledna uporaba enotnih računovodskih usmeritev in metodologij,
- boljši nadzor nad poslovanjem družb,
- hitrejša priprava poročila o poslovanju skupine.

7.2 Posredni učinki projekta

Posredni učinki projekta so izboljšanje pogojev dela, kot je zagotovitev enotne baze podatkov pri pripravi poročil, bolj pregledne podlage za izvedbo analiz, boljši pregled poslovanja odvisnih družb in več možnosti za poglabljanje znanj.

8 ANALIZA PROJEKTA

8.1 Priprava konsolidiranih izkazov pred aplikativno podporo

Odvisne družbe smo po elektronski pošti obvestili o rokih za oddajo zahtevanih podatkov in jim posredovali excelove datoteke, v katere so polnile podatke.

Na določen dan so odvisne družbe posredovale excelovo datoteko s podatki o medsebojnih razmerjih med družbo in obvladujočo banko. Podatki so bili ločeno prikazani za izkaz finančnega položaja in izkaz poslovnega izida. Hkrati so organizacijske enote banke referentu posredovale stanja na kontih do odvisnih družb v excelovih dokumentih.

Referent v obvladujoči banki je zbral vsa stanja in začel usklajevati podatke. Postopek je zahteval veliko telefonskih kontaktov in preverjanj tako v banki kakor tudi v odvisni družbi. Bil je dolgotrajen in zamuden. Usklajevanje se je običajno zaključilo v 10–14 dneh. Usklajena stanja internih prometov je referent posredoval odvisnim družbam.

Po prejetih datotekah usklajenih stanj internih prometov so odvisne družbe pripravile excelovo datoteko, v katero so zapisale svoje posamične izkaze, prikazane na bančni shemi, interne promete prihodkov/odhodkov, terjatev/obveznosti, kapitala itd. do obvladujoče banke in tudi do drugih družb v skupini. Razlika med posamičnimi izkazi in izločitvami internih prometov so bili konsolidirani izkazi.

Referent v obvladujoči banki je prekontroliral vse podatke, seštevke, zaokrožitve in interne izločitve med družbami. Kontrola je zahtevala veliko časa in popravkov tako v obvladujoči banki kakor tudi v odvisnih družbah.

Po zaključeni kontroli so se v excelovi datoteki z izkazanimi konsolidiranimi izkazi zapisale tudi konsolidacijske knjižbe in tako smo dobili konsolidirane izkaze skupine.

Zaradi ročnih vnosov podatkov v excelove datoteke, neštetih kontrol in preverjanj stanja je bil postopek priprave KRI dolgotrajen in zamuden.

8.2 Priprava konsolidiranih izkazov s pomočjo aplikativne podpore

Referent v obvladujoči banki pošlje četrti delovni dan vsem odvisnim družbam izpis stanj na kontih odnosov, da uskladijo svoja stanja s stanji obvladujoče banke še pred pripravo datoteke bruto bilance.

Odvisne družbe in obvladujoča banka na določen dan pošljejo dve podatkovni datoteki (kontni plan in bruto bilanco), ki jih uvozimo v aplikacijo.

Po uparitvi novih kontov in preračunu podatkov izpišemo posamične izkaze (IFP in IPi) na bančni shemi in jih pošljemo odvisnim družbam v potrditev. V kolikor nas odvisne družbe opozorijo na morebitne napačne uparitve kontov, le-te preuparimo. Postopek uvoza podatkov in priprave posamičnih izkazov opravimo v roku 3 dni.

Nato v aplikaciji sprožimo kreiranje temeljnic internih prometov in preračun podatkov. Aplikacija nam pripravi vse možne pare za izločanje internih prometov in kapitala. Ob morebitnih neusklajenostih lahko zaradi boljšega pregleda hitro odpravimo napake. Interne promete in kapital izločimo v treh dneh.

V excelovi datoteki zapišemo še konsolidacijske knjižbe. Datoteka nam služi kot podlaga pri pripravi temeljnic konsolidacijskih knjižb v aplikaciji. Konsolidacijske knjižbe pripravimo in poknjižimo v dveh dneh.

Ugotavljamo, da je uvedba aplikativne podpore poenostavila kompleksne procese zbiranja in kontroliranja podatkov, poenostavila valutne preračune, omogočila pridobivanje kvalitetnejših podatkov od odvisnih družb in zmanjšala možnost napak. Aplikacija nam omogoča hitrejši proces pri odpravi napak, boljši pregled uskupinjevanja in izločanja medsebojnih razmerij.

Omogoča nam hitrejši pretok informacij in s tem učinkovitejše spremljanje poslovanja družb v skupini, kar je za obvladujočo banko bistveno.

S pomočjo aplikativne podpore smo bistveno skrajšali čas priprave posamičnih izkazov odvisnih družb in konsolidiranih izkazov skupine.

Projekt je bil zaključen konec leta 2009 in s 1. 1. 2010 implementiran v produkcijsko okolje. Prve testne konsolidirane izkaze v produkcijskem okolju smo pripravili na dan 31. 1. 2010. Ker se konsolidirani izkazi po Sklepu o poslovnih knjigah in letnih poročilih bank in hranilnic pripravljajo kvartalno, smo prve KRI, ki smo jih poročali tudi Banki Slovenije v aplikaciji, pripravili na dan 31. 3. 2010.

V preteklem letu smo ugotavljali in sproti odpravljali manjše nepravilnosti. Tako smo pri pripravi posamičnih izkazov in kasneje pojasnil k računovodskim izkazom ugotavljali, da so nekateri konti odvisnih družb napačno uparjeni na konto banke glede na vsebino, kar smo sproti odpravili.

Ugotavljamo tudi, da se naše družbe v tujini težko znajdejo v slovenskih izpisih računovodskih izkazov, kljub prevedenemu kontnemu okvirju in prevedeni metodologiji za pripravo izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida. Zato smo v letu 2011 že pristopili k nadgradnji aplikacije z angleškimi izpisi računovodskih izkazov.

Prav tako načrtujemo, da bomo v letu 2011 našli ustrezno rešitev za posodobitev načina izvoza poročil iz aplikacije. Trenutno aplikacija omogoča izvoz poročil v txt obliki, ki jih je nato potrebno shraniti v excelovi datoteki, da jih lahko pregledujemo oz. obdelujemo. Obseg izvoza poročil je izjemno velik, zato bomo v letošnjem letu aplikacijo nadgradili s sistemom OLAP kocke za izvoz podatkov oziroma pripravo poročil.

9 ZAKLJUČEK

Uskupinjanje ali konsolidacija je eno izmed najzahtevnejših računovodskih opravil, ki terja veliko časa in natančnega dela vseh zaposlenih, ki sodelujejo v tem procesu. Celoten postopek je sestavljen iz vrste pripravljalnih del in opravil, v katerih poteka obdelava podatkov, izmenjava le-teh in medsebojno usklajevanje, da se lahko sešteje RI posameznih podjetij v skupini, izloči poslovne dogodke, nastale med njimi, in na koncu tako sestavi skupinske računovodske izkaze te skupine.

Skozi analizo priprave KRI pred in po uvedbi aplikativne podpore ugotavljamo, da je uvedba aplikativne podpore pri pripravi KRI prinesla veliko spremembo. Uporaba računalniškega programa je poenostavila kompleksne procese zbiranja podatkov, skrajšala čas priprave konsolidiranih računovodskih izkazov, omogočila vpogled v poročila družb na analitičnem nivoju, omogočila boljšo preglednost in sledljivost pridobljenih podatkov, omogočila hiter pretok informacij, omogočila učinkovitejše spremljanje poslovanja družb v skupini in zmanjšala možnost napak. Hkrati smo dobili tudi kvalitetno podlago za pripravo različnih analiz in poročil.

Vse to pa ima velik pomen pri načrtovanju poslovanja in sprejemanju odločitev obvladujočega podjetja.

V nadaljevanju tega sklepa v zvezi s postavljenimi trditvami diplomske naloge povzamemo, da je uvedba aplikativne podpore za izdelavo KRI in pojasnil h KRI:

- poenostavila kompleksne procese zbiranja podatkov;
- skrajšala čas priprave konsolidiranih računovodskih izkazov;
- natančno in podrobno določila vsebine poročanja;
- omogočila vpogled v poročila družb na analitičnem nivoju;
- omogočila boljšo preglednost in sledljivost pridobljenih podatkov;
- omogočila hiter pretok informacij;
- omogočila učinkovitejše spremljanje poslovanja družb v skupini;
- zmanjšala možnost napak in
- omogočila podlage za pripravo kvalitetnih analiz in poročil.

V letu 2010 smo konsolidirane računovodske izkaze kvartalno pripravili v novi aplikaciji v produkcijskem okolju in potrdimo lahko, da so se uresničila pričakovanja in da so se izpolnili vsi zastavljeni cilji.

10 UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

1. Vrankar, M.: *Izdelovanje konsolidiranih računovodskih izkazov*, Slovenski inštitut za revizijo, Ljubljana, 1995.

VIRI

2. IKS*, revija za računovodstvo in finance, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, št. 1–2/2010*, Ljubljana, 2010.
3. *Interna navodila in pravilniki banke XY.*
4. *Mednarodni standardi računovodskega poročanja-konsolidacija*, Združenje bank Slovenije, Ljubljana, maj 2010.
5. *Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1)*, Uradni list RS, št. 42/2006.
6. *Zakon o bančništvu (Zban-1),* Uradni list RS, št. 131/2006.
7. *Zakon o bančništvu (Zban-1),* Uradni list RS, št. 7/1999.
8. *Zakon o bankah in hranilnicah,* Uradni list RS, št. 1/1991-1.

INTERNETNI VIRI

9. *Mednarodni standardi računovodskega poročanja, internet:* http://www.si-revizija.si/o_siru/index.php, dne 24.05.2011.